

Số: /BC-HC

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

Dự thảo

BÁO CÁO

Tổng kết việc thi hành các Thông tư của Bộ trưởng Bộ Công Thương quy định về phát triển công nghiệp hóa chất và an toàn, an ninh hóa chất

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025; Quyết định số 3656/QĐ-BCT ngày 30 tháng 12 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2025; Thông tư số 47/2025/TT-BCT ngày 26 tháng 8 năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Công Thương quy định về xây dựng, ban hành và tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật của Bộ Công Thương, Cục Hóa chất đã tiến hành tổng kết việc thi hành Thông tư số 32/2017/TT-BCT ngày 28 tháng 12 năm 2017 của Bộ trưởng Bộ Công Thương quy định cụ thể và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất và Nghị định số 113/2017/NĐ-CP ngày 09 tháng 10 năm 2017 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT ngày 27 tháng 10 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Công Thương), kết quả như sau:

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN TỔNG KẾT

1. Bối cảnh trong nước và quốc tế liên quan đến dự thảo

Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021 – 2030 (Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII), xác định nhiệm vụ, giải pháp: “Tập trung phát triển một số ngành công nghiệp nền tảng đáp ứng nhu cầu về tư liệu sản xuất cơ bản của nền kinh tế như công nghiệp năng lượng, cơ khí chế tạo, luyện kim, **hóa chất**, phân bón, vật liệu...”; “phát triển nhanh và bền vững dựa chủ yếu vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số”; “quản lý, khai thác, sử dụng hợp lý, tiết kiệm, hiệu quả và bền vững tài nguyên; lấy bảo vệ môi trường sống và sức khỏe nhân dân làm mục tiêu hàng đầu; kiên quyết loại bỏ những dự án gây ô nhiễm môi trường, bảo đảm chất lượng môi trường sống, bảo vệ đa dạng sinh học và hệ sinh thái; xây dựng nền kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, thân thiện với môi trường”.

Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 17/11/2022, Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 tiếp tục xác định: “Ưu tiên nguồn lực và có cơ chế, chính sách khuyến khích đủ mạnh để phát triển những lĩnh vực ưu tiên của các ngành công nghiệp nền tảng: hóa chất (ưu tiên phát triển các

loại ***hóa chất cơ bản, hóa dầu, hóa dược, phân bón***); “Khuyến khích phát triển công nghiệp cơ khí, ***hóa chất*** và công nghệ sinh học phục vụ sản xuất nông nghiệp và chế biến nông, lâm, thủy sản”.

Với đặc thù của hóa chất là sản phẩm phổ biến, được sử dụng rộng khắp trong đời sống người dân và hầu hết các hoạt động công nghiệp nhưng lại tiềm ẩn nhiều nguy cơ ảnh hưởng cả trong ngắn hạn và dài hạn đến sức khỏe con người và môi trường, các quy định về an toàn, an ninh hóa chất cần được hoàn thiện góp phần hiện thực hóa chủ trương “phát triển hài hòa giữa kinh tế với văn hóa, xã hội, bảo vệ môi trường và thích ứng với biến đổi khí hậu” đã được nêu rõ tại Văn kiện Đại hội Đảng XIII.

Bên cạnh đó, ngày 14 tháng 6 năm 2025, Luật Hóa chất số 69/2025/QH15 được Quốc hội khóa XV, Kỳ họp thứ 9 thông qua, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2026 giao Chính phủ quy định chi tiết một số điều khoản về phát triển công nghiệp hóa chất và an toàn, an ninh hóa chất. Hồ sơ dự thảo Nghị định quy định chi tiết và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất về phát triển công nghiệp hóa chất và an toàn, an ninh hóa chất đã được Bộ Công Thương trình Chính phủ ngày 15 tháng 10 năm 2025. Theo quy định của khoản 2 Điều 53 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, “văn bản quy định chi tiết phải được ban hành để có hiệu lực cùng thời điểm có hiệu lực của văn bản giao quy định chi tiết hoặc thời điểm có hiệu lực của nội dung được giao quy định chi tiết”.

Ngoài ra, thực hiện chủ trương của Đảng, Nhà nước trong việc sắp xếp đơn vị hành chính ở địa phương về phân cấp, phân quyền, cần thiết phải rà soát các quy định thuộc thẩm quyền của Chính phủ, của các Bộ về quản lý hóa chất đảm bảo cho việc thực hiện thông suốt, không phát sinh vướng mắc.

Từ các căn cứ nêu trên, để đảm bảo hướng dẫn kịp thời các nội dung được quy định tại Luật Hóa chất số 69/2025/QH15 việc xây dựng Thông tư quy định về biện pháp thi hành Luật Hóa chất về phát triển công nghiệp hóa chất và an toàn, an ninh hóa chất cần thiết.

2. Quá trình thực hiện tổng kết

Căn cứ các quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật hiện hành, Cục Hóa chất đã chủ trì, phối hợp với các địa phương, đơn vị có liên quan thực hiện tổng kết việc thi hành Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT).

Với đặc thù của hóa chất là sản phẩm phổ biến, được sử dụng rộng khắp trong đời sống người dân và hầu hết các hoạt động công nghiệp nhưng lại tiềm ẩn nhiều nguy cơ ảnh hưởng cả trong ngắn hạn và dài hạn đến sức khỏe con người và môi trường, việc triển khai quản lý chặt chẽ các hoạt động hóa chất theo quy định của Nghị định đã góp phần hiện thực hóa chủ trương, chính sách của Đảng và nhà nước liên quan đến phát triển công nghiệp, quản lý hóa chất, an toàn hóa chất, cụ thể:

- Chủ trương “phát triển hài hòa giữa kinh tế với văn hóa, xã hội, bảo vệ môi trường và thích ứng với biến đổi khí hậu” đã được nêu rõ tại Văn kiện Đại hội Đảng XIII.

- Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021 – 2030 (Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII), xác định nhiệm vụ, giải pháp: “*Tập trung phát triển một số ngành công nghiệp nền tảng đáp ứng nhu cầu về tư liệu sản xuất cơ bản của nền kinh tế như công nghiệp năng lượng, cơ khí chế tạo, luyện kim, **hóa chất**, phân bón, vật liệu...*”; “*phát triển nhanh và bền vững dựa chủ yếu vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số*”; “*quản lý, khai thác, sử dụng hợp lý, tiết kiệm, hiệu quả và bền vững tài nguyên; lấy bảo vệ môi trường sống và sức khỏe nhân dân làm mục tiêu hàng đầu; kiên quyết loại bỏ những dự án gây ô nhiễm môi trường, bảo đảm chất lượng môi trường sống, bảo vệ đa dạng sinh học và hệ sinh thái; xây dựng nền kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, thân thiện với môi trường*”.

- Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 17/11/2022, Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 tiếp tục xác định: “*Ưu tiên nguồn lực và có cơ chế, chính sách khuyến khích đủ mạnh để phát triển những lĩnh vực ưu tiên của các ngành công nghiệp nền tảng: hóa chất (ưu tiên phát triển các loại hóa chất cơ bản, hóa dầu, hóa dược, phân bón)*”; “*Khuyến khích phát triển công nghiệp cơ khí, hóa chất và công nghệ sinh học phục vụ sản xuất nông nghiệp và chế biến nông, lâm, thủy sản*”.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác chỉ đạo, triển khai và tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật

- Đối với hoạt động phát triển công nghiệp hóa chất: Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT) chưa có hướng dẫn hoặc quy định chi tiết.

- Đối với hoạt động phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất:

Hoạt động phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất hiện nay đang được triển khai rộng khắp trên cả nước từ các địa phương đến doanh nghiệp. Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng, các địa phương đã triển khai xây dựng Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố cấp tỉnh, diễn tập ứng phó sự cố để nhận diện các điểm nguy cơ, xây dựng, chuẩn bị lực lượng về nhân lực, trang thiết bị, hậu cần, phương án phối hợp và tổ chức thực hiện.

Đối với các doanh nghiệp, quy định pháp luật hiện hành về quản lý hóa chất yêu cầu đảm bảo an toàn thông qua một số hoạt động:

+ Thực hiện đầy đủ quy định của QCVN 05A: 2020/BCT Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về an toàn trong sản xuất, kinh doanh, sử dụng, bảo quản và vận chuyển hóa chất nguy hiểm.

+ Xây dựng Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất trình Bộ Công Thương thẩm định, phê duyệt hoặc tự xây dựng Biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất.

+ Tổ chức huấn luyện an toàn hóa chất định kỳ cho các đối tượng từ lãnh đạo, cán bộ quản lý đến người lao động trực tiếp liên quan đến hóa chất theo các nội dung, chương trình khác nhau.

2. Kết quả thi hành văn bản quy phạm pháp luật, đánh giá ưu điểm, bất cập, hạn chế của văn bản quy phạm pháp luật

2.1. Hoạt động phát triển ngành công nghiệp hóa chất

- Trong thời gian qua, ngành công nghiệp hóa chất đã có bước phát triển mạnh mẽ, hình thành được những tổ chức nghiên cứu, cơ sở sản xuất, kinh doanh trong các lĩnh vực của ngành, bước đầu hình thành một số tổ hợp công nghiệp hóa dầu và một số khu, cụm công nghiệp tập trung nhiều doanh nghiệp hóa chất. Ngành công nghiệp hóa chất duy trì được mức tăng trưởng ổn định qua các năm (trung bình 10 – 11%/năm), sản phẩm hóa chất sản xuất trong nước đã đa dạng hơn về chủng loại, chất lượng được cải thiện, dần tiệm cận với các sản phẩm trong khu vực. Một số lĩnh vực của ngành đã cơ bản đáp ứng đủ nhu cầu trong nước và hướng tới xuất khẩu như phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, sơn lớp, sơn thông dụng, sản phẩm tẩy rửa,... Hầu hết các dự án hóa chất trong những năm gần đây sử dụng công nghệ tiên tiến, tiệm cận với trình độ khu vực và thế giới, các yếu tố an toàn, môi trường được nâng cao.

- Luật Hóa chất năm 2007, Nghị định số 113/2017/NĐ-CP ngày 10 tháng 9 năm 2017 (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 17/2020/NĐ-CP ngày 05 tháng 02 năm 2020 và Nghị định số 82/2022/NĐ-CP ngày 18 tháng 10 năm 2022 của Chính phủ), Thông tư số 32/2017/TT-BCT ngày 28 tháng 12 năm 2017 của Bộ trưởng Bộ Công Thương quy định cụ thể và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hóa chất và Nghị định số 113/2017/NĐ-CP (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT ngày 27 tháng 10 năm 2022) sau khi ban hành đã được các cấp các ngành triển khai thực hiện, phát huy hiệu quả thực tiễn, hoạt động hóa chất đã được quản lý chặt chẽ và ngày càng đi vào nền nếp, quy củ; công tác an toàn hóa chất được nâng cao vai trò và chất lượng, góp phần giảm thiểu những rủi ro và tác động tiêu cực của hóa chất đến con người, môi trường, tài sản, đảm bảo an ninh, trật tự xã hội; các hoạt động phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất được triển khai ở các cấp góp phần hạn chế nguy cơ xảy ra sự cố, tăng cường năng lực ứng phó của các lực lượng, giảm thiểu nguy cơ và hậu quả của các sự cố hóa chất, tuy nhiên bên cạnh đó cũng có một số tồn tại, hạn chế.

2.2. Hoạt động phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất

- Về Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất: Trung bình mỗi năm Bộ Công Thương phê duyệt khoảng 45 hồ sơ xây dựng Kế hoạch phòng ngừa và ứng phó sự cố hóa chất.

- Về Biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất: Trước ngày 25 tháng 11 năm 2017, các Sở Công Thương đã xác nhận 2.194 Biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất. Từ sau ngày 25 tháng 11 năm 2017 đến nay, các tổ chức cá nhân được quyền chủ động xây dựng Biện pháp và gửi về Sở Công Thương để báo cáo.

- Về hoạt động huấn luyện an toàn hóa chất: Hiện nay, doanh nghiệp được chủ động tổ chức thực hiện hoặc cử các đối tượng theo quy định tham gia các khóa huấn luyện của các tổ chức huấn luyện an toàn hóa chất. Với việc cho phép các doanh nghiệp chủ động về kế hoạch, chương trình, giảng viên huấn luyện an toàn hóa chất, hoạt động huấn luyện an toàn hóa chất đã được triển khai tới nhiều doanh nghiệp, nhiều người lao động, tuy nhiên chất lượng các khóa huấn luyện cần phải được tiếp tục nâng cao.

3. Khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

3.1. Những tồn tại hạn chế

Về phát triển công nghiệp hóa chất

Trong quá trình tổng kết thi hành Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT), đã phát hiện một số vấn đề bất cập, chưa rõ ràng hoặc chưa được quy định, cụ thể:

- Một số đường lối phát triển có liên quan tại văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII chưa được đề cập, thể chế hóa như:

+ Phát triển hài hòa giữa chiều rộng và chiều sâu, chú trọng phát triển chiều sâu, không ngừng nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh.

+ Tạo mọi điều kiện thuận lợi để phát triển mạnh doanh nghiệp Việt Nam, nhất là doanh nghiệp tư nhân, làm động lực nâng cao sức cạnh tranh và tự chủ nền kinh tế. Xây dựng nền kinh tế tự chủ phát trên cơ sở làm chủ công nghệ và chủ động, tích cực hội nhập, đa dạng hóa thị trường, nâng cao khả năng thích ứng của nền kinh tế. Phải hình thành năng lực sản xuất quốc gia mới có tính tự chủ, tham gia hiệu quả, cải thiện vị trí trong chuỗi giá trị toàn cầu.

- Ngành công nghiệp hóa chất chưa phát triển tương xứng với tiềm năng, vai trò của ngành. Các nhà đầu tư hóa chất còn dè dặt, y lại khi còn thiếu những cơ chế hấp dẫn và có tính ổn định. Do đó, để ngành CNHC có thể phát triển ổn định, lâu dài, trở thành ngành công nghiệp nền tảng, cần thiết quy định ưu đãi tại văn bản luật, đồng thời quy định các phân ngành chiến lược là ngành nghề đặc biệt ưu đãi.

- Hiện nay, theo quy định của Luật Quy hoạch năm 2017, các quy hoạch ngành hóa chất, quy hoạch các sản phẩm hóa chất đã hết hiệu lực thi hành. Hoạt động đầu tư, phát triển ngành công nghiệp hóa chất được thực hiện theo các chiến lược phát triển, do đó cần bổ sung các quy định về trách nhiệm xây dựng và thực hiện chiến lược.

- Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT) chưa có quy định về quản lý dự án hóa chất dẫn tới một số vướng mắc trong quản lý dự án hóa chất như sau:

+ Thiếu quy định về cơ chế phối hợp, chia sẻ thông tin giữa các cơ quan trung ương, địa phương về công tác quản lý đầu tư, phát triển ngành trong lĩnh vực hóa chất.

+ Hiện nay, còn nhiều cơ sở hóa chất sử dụng công nghệ cũ, lạc hậu, ô nhiễm môi trường, nằm xem kẽ trong khu dân cư, tiềm ẩn nhiều nguy cơ rủi ro.

+ Khoản 4 Điều 36 Luật Hóa chất quy định: “Chủ đầu tư dự án hoạt động hóa chất thuộc Danh mục quy định tại khoản 1 Điều 38 của Luật này phải xây dựng Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất và trình cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền phê duyệt; chỉ được đưa dự án vào hoạt động sau khi Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất đã được phê duyệt.” Thực tế, các Kế hoạch thường được thẩm định khi dự án đã hoàn thành thi công xây dựng và trước khi đưa vào hoạt động chính thức. Trong một số trường hợp, quá trình thẩm định kế hoạch phát sinh yêu cầu cải tạo một số hạng mục hay bổ sung các giải pháp kỹ thuật để đảm bảo an toàn hóa chất, dẫn đến những thay đổi so với hồ sơ thiết kế và hồ sơ hoàn công”.

- Chưa có quy định đối với tổ chức, cá nhân tư vấn dự án hóa chất. Việc cấp chứng chỉ năng lực hoạt động xây dựng hiện nay không cấp riêng cho lĩnh vực hóa chất, thay vào đó, Bộ Xây dựng chỉ cấp cho tổ chức cá nhân hoạt động đối với công trình công nghiệp, công nghiệp nhẹ, và công nghiệp nặng, việc thực hiện chỉ vận dụng đối với các tổ chức, cá nhân được công nhận đối với công trình công nghiệp. Dự án hóa chất có đặc thù về công nghệ, yêu cầu thiết kế khác biệt so với các ngành công nghiệp khác, do đó, tổ chức, cá nhân tư vấn thiết kế, tư vấn giám sát, tư vấn công nghệ... của các dự án cần có những yêu cầu riêng. Một số ngành, lĩnh vực đặc thù đã có quy định về chứng chỉ hoạt động chuyên ngành như điện, năng lượng.

- Thực tế cho thấy, hóa chất đóng vai trò quan trọng và có mặt hầu hết các hoạt động kinh tế đặc biệt trong lĩnh vực công nghiệp. Đặc thù của ngành công nghiệp hóa chất thường là các dự án công nghiệp với mức đầu tư lớn, sử dụng đông lực lượng lao động, thời gian hoạt động kéo dài, đồng thời có nguy cơ phát thải hóa chất ảnh hưởng đến sức khỏe con người, có nguy cơ gây ô nhiễm môi trường hoặc phát thải các chất gây biến đổi khí hậu. Nhiều dự án hóa chất trong thời gian qua đã gây hoang mang dư luận về nguy cơ ảnh hưởng trực tiếp và lâu dài đến môi trường sinh thái. Do vậy, việc phát triển ngành công nghiệp hóa chất theo hướng hiện đại, giảm thiểu phát thải chất gây ô nhiễm, chất gây hiệu ứng nhà kính đóng vai trò quan trọng nhằm đạt được các mục tiêu bảo vệ sức khỏe con người, môi trường và chống biến đổi khí hậu. Để thực hiện được việc này, trong quá trình triển khai các dự án hóa chất, việc lựa chọn địa điểm, lựa chọn công nghệ, xây dựng các phương án bảo đảm an toàn, bảo vệ môi trường ngay từ giai đoạn xây dựng dự án đóng vai trò quan trọng quyết định hiệu quả, tác động tích cực đến

nền công nghiệp nói riêng, kinh tế nói chung và đảm bảo sự phát triển bền vững của dự án.

Về quy phạm kỹ thuật, an toàn hóa chất

- Các yêu cầu đối với nhà xưởng, kho chứa, quản lý hóa chất nguy hiểm còn chung chung, không theo kịp xu thế phát triển thực tế ngành công nghiệp hóa chất, đồng thời chưa đưa ra được tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về các vấn đề kỹ thuật cụ thể như hệ thống thiết bị, chiếu sáng, thông gió... Điều này gây khó khăn trong công tác hướng dẫn, thẩm định của cơ quan quản lý nhà nước về hoạt động hóa chất, cũng như gây khó khăn cho việc thực hiện của doanh nghiệp.

- Theo quy định hiện hành, việc xây dựng Biện pháp phòng ngừa ứng phó sự cố hóa chất và huấn luyện an toàn hóa chất do doanh nghiệp tự thực hiện, cơ quan quản lý chỉ hậu kiểm nên nhiều đơn vị xem nhẹ, không thực hiện hoặc thực hiện đối phó, qua loa, chưa đảm bảo công tác phòng ngừa và ứng phó sự cố hóa chất.

3.2. Nguyên nhân của tồn tại hạn chế

- Môi trường kinh doanh biến đổi không ngừng, hệ thống pháp luật có nhiều đổi mới, một số quy định của Nghị định đã dần bộc lộ những hạn chế, bất cập và không còn phát huy hiệu lực quản lý tối đa trong thực tế.

- Nguồn nhân lực quản lý hóa chất còn thấp cả về chất lượng và số lượng. Thực tế cho thấy, biên chế thực hiện chức năng quản lý nhà nước về hóa chất ít có sự gia tăng về số lượng. Điều này đòi hỏi cần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đồng thời tích cực áp dụng công nghệ thông tin, các giải pháp hiện đại vào hoạt động quản lý.

- Nguồn nhân lực đội ngũ chuyên gia tư vấn xây dựng dự án, công nghệ, huấn luyện an toàn, xây dựng kế hoạch, biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất, triển khai quản lý hóa chất tại doanh nghiệp còn hạn chế cả về số lượng và chất lượng.

- Hệ thống hạ tầng thông tin, thiết bị phần cứng, đặc biệt phần mềm hỗ trợ triển khai các thủ tục hành chính, tổng hợp, phân tích, chia sẻ dữ liệu còn hạn chế.

- Ý thức tuân thủ pháp luật của doanh nghiệp còn chưa cao.

4. Xác định những vấn đề mới phát sinh trong thực tiễn

4.1. Về phát triển công nghiệp hóa chất

Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT) không có quy định về phát triển công nghiệp hóa chất. Hoạt động đầu tư, phát triển ngành công nghiệp hóa chất được thực hiện theo các chiến lược phát triển, và thiếu cơ sở pháp lý cho việc thực hiện công tác phát triển ngành, quản lý hoạt động đầu tư trong ngành công nghiệp hóa chất.

Thực tế cho thấy, hóa chất đóng vai trò quan trọng và có mặt hầu hết các

hoạt động kinh tế, đặc biệt trong lĩnh vực công nghiệp. Tuy nhiên, do đặc thù của ngành công nghiệp hóa chất thường là các dự án công nghiệp với mức đầu tư lớn, sử dụng số lượng lớn lao động, thời gian hoạt động kéo dài, tiềm ẩn nguy cơ xảy ra sự cố hoặc phát thải hóa chất ảnh hưởng đến sức khỏe con người, gây ô nhiễm môi trường, nên nhiều địa phương có chủ trương không thu hút đầu tư dự án hóa chất, các nhà đầu tư gặp nhiều khó khăn, dẫn tới còn dè dặt. Do vậy, cần có cơ chế, chính sách ưu đãi hấp dẫn và có tính ổn định để thu hút đầu tư trong hoạt động hóa chất.

Bên cạnh đó, việc phát triển ngành công nghiệp hóa chất theo hướng hiện đại, thân thiện với môi trường đóng vai trò quan trọng. Để thực hiện được việc này, cần có những quy định cụ thể về quản lý dự án hóa chất, từ việc lựa chọn địa điểm, lựa chọn công nghệ, xây dựng các phương án bảo đảm an toàn, bảo vệ môi trường... ngay từ giai đoạn xây dựng dự án. Các quy định này đóng vai trò quan trọng quyết định hiệu quả, sự phát triển bền vững của dự án.

Nghị định số 113/2017/NĐ-CP, Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT) chưa có quy định đối với tổ chức, cá nhân tư vấn chuyên ngành hóa chất. Hiện nay, Bộ Xây dựng chỉ cấp chứng chỉ xây dựng cho tổ chức, cá nhân hoạt động đối với công trình công nghiệp, công nghiệp nhẹ, và công nghiệp nặng, không cấp riêng cho lĩnh vực hóa chất. Trong khi đó, các dự án hóa chất mang tính đặc thù, chuyên môn sâu, do vậy cần có các quy định riêng đối với hoạt động tư vấn trong chuyên ngành hóa chất.

4.2. Về an toàn, an ninh hóa chất

Việc thực hiện các quy định hiện hành về an toàn, an ninh hóa chất như xây dựng Kế hoạch, Biện pháp phòng ngừa ứng phó sự cố hóa chất và huấn luyện an toàn hóa chất đôi khi bị xem nhẹ, không thực hiện hoặc thực hiện đối phó, hình thức, chưa đảm bảo hiệu quả trong công tác phòng ngừa và ứng phó sự cố hóa chất.

Theo quy định tại Luật Hóa chất, Nghị định số 113/2017/NĐ-CP và Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT), Chủ đầu tư chỉ được đưa dự án vào hoạt động sau khi Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất đã được phê duyệt. Thực tế, các Kế hoạch thường được thẩm định khi dự án đã hoàn thành thi công xây dựng và trước khi đưa vào hoạt động chính thức. Trong một số trường hợp, quá trình thẩm định kế hoạch phát sinh yêu cầu cải tạo một số hạng mục hay bổ sung các giải pháp kỹ thuật để đảm bảo an toàn hóa chất, dẫn đến những thay đổi so với hồ sơ thiết kế và hồ sơ hoàn công, điều này dẫn tới lãng phí tài sản xã hội, doanh nghiệp.

Chất lượng hoạt động huấn luyện an toàn hóa chất chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiều doanh nghiệp còn thực hiện một cách hình thức, nội dung huấn luyện sơ sài và chưa đi vào thực chất công việc của người lao động, huấn luyện thực hành về an toàn, ứng phó sự cố hóa chất cho người lao động làm việc trực tiếp về hóa chất còn hạn chế, chất lượng đội ngũ giảng viên còn chưa đồng đều và chưa đảm bảo chất lượng.

Tại một số quốc gia tại khu vực Châu Á, công tác ứng phó sự cố hóa chất được đặc biệt quan tâm do mức độ ảnh hưởng của sự cố hóa chất tới sức khỏe con người, môi trường và kinh tế là vô cùng to lớn. Nhiều quốc gia đã thực hiện xây dựng các khu vực đào tạo, huấn luyện chuyên sâu cho công tác ứng phó khi xảy ra sự cố hóa chất. Tuy nhiên, hiện nay tại Việt Nam công tác liên quan đến hoạt động ứng phó sự cố hóa chất của các tổ chức, cá nhân hoạt động hóa chất còn hạn chế do thiếu năng lực, kiến thức trong hoạt động ứng phó sự cố hóa chất và đặc biệt là chưa có đơn vị, tổ chức nào có đủ năng lực chuyên môn đào tạo chuyên sâu về nhiệm vụ này.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Trên cơ sở kết quả tổng kết thực tiễn triển khai Thông tư số 32/2017/TT-BCT (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 17/2022/TT-BCT), Cục Hóa chất kính đề nghị Bộ trưởng xem xét, ký ban hành Thông tư quy định về biện pháp thi hành Luật Hóa chất về phát triển công nghiệp hóa chất và an toàn, an ninh hóa chất (thay thế Thông tư số 32/2017/TT-BCT và Thông tư số 17/2022/TT-BCT) nhằm đạt được một số mục tiêu sau:

- Bảo đảm hướng dẫn kịp thời các nội dung được quy định tại Luật Hóa chất số 69/2025/QH15 và Nghị định hướng dẫn thi hành Luật; bảo đảm thực hiện đồng bộ với thời điểm có hiệu lực của Luật Hóa chất số 69/2025/QH15;

- Bảo đảm hệ thống các cơ quan, người có thẩm quyền hoạt động liên tục, thông suốt, không bị gián đoạn; khắc phục kịp thời các bất cập, vướng mắc, chồng chéo trong quá trình thực hiện thời gian qua; thống nhất và ổn định chính sách; tạo môi trường thuận lợi cho tổ chức và cá nhân tham gia hoạt động hóa chất.

Cục Hóa chất kính trình Bộ trưởng xem xét, phê duyệt./.

Nơi nhận:

- Như trên;

-

- Lưu: VT, CNHC.

CỤC TRƯỞNG

Phùng Mạnh Ngọc